METSÄPLUS

Ainespuulle ei Suomessa ole nollarajaa.
PÄÄJOHTAJA JYRKI KANGAS, METSÄHALLITUS

KOLUMNI

Merkittävät vaalit

Hallitus aikoo uudistaa metsänhoitoyhdistyslain vuoden 2013 aikana. Ministeri Jari Koskisen linjauksen mukaisesti metsänomistaja voi jatkossa päättää, jatkaako hän jäsenyyttään metsähoitoyhdistyksessä ja mihin metsänhoitoyhdistykseen hän haluaa kuulua. Lakisääteinen metsänhoitomaksu poistuu ja metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys muuttuu vapaehtoiseksi.

Metsänomistajan kannalta verottajan kuoressa tulevan lakisääteisen metsänhoitomaksun vaihtuminen yhdistyksen jäsenmaksuksi kuulostaa ihan positiiviselta asialta. Jäsensuhde lähenee.

Vastarannan kiiskien mukana pitäminen puolipakolla on heikentänyt mhy-toiminnan imagoa. Ongelmalliseksi lakisääteisyyden poistumisen metsänomistajan kannalta tekee se, että metsänhoitomaksu on toiminut esteenä muille maksuille.

Edelleen osa teollisuudesta ja poliittisista vaikuttajista ajaa metsänomistus- tai metsätilamaksua, joka yhdistysten sijasta kerättäisiin valtiolle. Myös kiinteistöveroa on vilkuteltu lähes jokaisten hallitusneuvottelujen alla. Omalle organisaatiolle kerätyt miljoonat ovat tukeneet metsänomistajien asioiden ja etujen ajamista ja metsäomistajat ovat itse päättäneet niiden käytöstä. Muutos voi olla uhka, mutta se on myös mahdollisuus. Muutostilanteessa lähes kaikki metsänomistajat ovat järjestäytyneet yhdistyksiin. He antavat kiitettäviä arvosanoja yhdistysten palvelusta, ja metsäomistajien edunvalvonnan tarve tulee vain kasvamaan.

Millään toisella organisaatiolla ei ole miehitystä jokaisessa kunnassa ja kylässä. Metsänomistajien tuntemus ja tiedot omistajien metsävaroista ovat yhdistyksissä ylivertaiset toisiin toimijoihin verrattuna.

Puukaupallinen edunvalvonta erottaa meidät kaikista muista toimijoista: reaaliaikainen ja tarkka tieto puun hinnasta ja katkonnasta sekä valtakirjakauppa ovat vahvuudet, joita tarjoaa vain metsänhoitoyhdistys.

Metsänomistajien yhteinen ketju tarjoaa tukea hyvistä käytännöistä ja edunvalvontakoneisto ulottuu kylistä maakuntien kautta Helsinkiin ja Brysseliin saakka. Metsänhoitoyhdistys on puolueellinen toimija – aina metsänomistajan puolella.

Uudistuksen myötä metsänomistajien päätösvalta yhdistyksissä kasvaa, kun metsänhoitoyhdistysten toiminnan rajoitteet poistetaan metsänomistajille tarjottavien palvelujen osalta.

Syyskuun valtuustovaalit ovat metsänomistajille nyt erittäin tärkeä vaikuttamisen paikka. Uudet valtuustot linjaavat, miten heidän oma yhdistyksensä toimii ja millaisia palveluita ne tulevaisuudessa tarjoavat.

Yhdistysten hallintoon pitää löytyä paljon aktiivisia ihmisiä erilaisista metsänomistajatyhmistä. Ehdokkaiksi toivotaan koko maassa erityisesti naisia, nuoria ja myös muualla kuin metsiensä sijaintipaikkakunnalla asuvia metsänomistajia.

Muutostilanteessa aktiivinen hallinto on yhdistykselle elintärkeä. Pitkään oman yhdistykseni hallinnossa toimineena voin sanoa, että työ on mielenkiintoista. Se kehittää myös omaa ammattitaitoa. Nyt on ehdokasasettelun aika. Metsänomistajat, hakeutukaa aktiivisesti ehdokkaiksi!

MIKKO TIIROLA
on MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja.

mikko.tiirola@mtk.fi

”Metsätalous palvelee kansalaisia”

Metsähallitus panostaa voimakkaasti teiden määrään ja kuntoon. Pääjohtaja Jyrki Kankaan mukaan tästä hyötyy koko kansa.

JAANA KANKAANPÄÄ

Metsähallituksen pääjohtaja Jyrki Kangas katsoo tulevaisuuteen luottavaisin mielin.

Metsähallitus käyttää vuodessa 17 miljoonaa euroa tiestönsä kehittämiseen ja ylläpitoon. Pääjohtaja **Jyrki Kangas** pitää investointia tärkeänä paitsi metsien hoidolle, myös matkailuyrittäjille ja kansalaisille.

”Omia teitä meillä on lähinnä isojen palstojen sisällä 36 000 kilometriä. Lisäksi olemme osakkaana tiekunnissa 23 000 kilometrin matkalla.”

Metsähallituksen teillä on myös tuhat siltaa, joiden uusiminen ja kunnostaminen on kallista. Nykyinen vaatimus ympärivuotisesta käyttökelpoisuudesta pakottaa rakentamaan entistä järeämpiä ja kalliimpia teitä.

”Pidän teihin panostamista olennaisen tärkeänä matkailualalle ja ihmisille. Pitää kuitenkin muistaa, että tiestöä ei olisi ilman metsätaloutta.”

”Metsätalous suorastaan palvelee kansalaisia”, Kangas kehaisee.

Bioenergian puolesta

Laajasta tieverkosta huolimatta energiapuun korjuun kannattavuuden nollaraja tulee monin paikoin vastaan. Kangas on kuitenkin innostunut uusiutuvan energian entistä laajemmasta käytöstä.

Nollaraja tarkoittaa etäisyyttä, jota kauempaa raaka-ainetta ei taloudellisesti kannata kuljettaa.

”Energiapuuta kannattaa kuljettaa korkeintaan niin monta kilometriä, kuin lastiin mahtuu haketta kuutioina”, kuvailee Puuenergia ry:n toiminnanjohtaja **Tage Fredriksson**.

Tukipolitiikka ei saa varauksettomia kiitoksia.

”Ymmärrän tietysti aivan hyvin, ettei valtio halua tukea valtiota. Mutta suuremman volyymin liikkeelle saaminen valtion metsistä auttaisi myös yksityismetsänomistajia siellä, missä valtion metsien osuus on suuri”, Kangas sanoo.

Tuulivoimaa Metsähallitus on tukenut kartoittamalla valmiiksi sopivia paikkoja, ja kilpailuttamalla nämä energiayhtiöiden kesken.

Ainespuulla ei nollarajaa

Pääjohtajan näkemys metsätalouden tulevaisuudesta on hyvin positiivinen.

”Ainespuulle ei Suomessa ole nollarajaa. Pohjoisessa kuljetusetäisyydet ja -kustannukset ovat toki kasvaneet, mutta luotan monipuolistuvaan kysyntään”, Kangas kertoo.

Hän muistuttaa, että arvoketjun pitää kokonaisuudessaan olla kannattava ja tuotantomäärän riittävä, jotta uudet keksinnöt lyövät kunnolla läpi.

Metsät kannattaa siis pitää tuottavassa kunnossa. Metsähallitus on ollut yksi edelläkävijä lannoituksessa.

”Viime vuonna lannoitimme 20 000 hehtaaria, tänä vuonna hieman vähemmän. Nykyään voidaan valita joka paikkaan oikea lannoite ja estää vesistövaikutukset.”

Lannoitus on yksi Metsähallituksen keino vastata valtion siltä vaatimaan tulokseen.

Mielikuva metsätaloudesta

Hyönteistuhoihin Kangas suhtautuu vakavasti. Valtion metsät sijaitsevat enimmäkseen Itä- ja Pohjois-Suomessa, eikä niissä ole kärsitty suurista tuhoista.

”Tilanne on nyt hyvin herkkä. Hillitsemme kuusten tappamista metsissämme ennallistamismielessä”, hän toteaa.

Metsähallitus on myynyt Etelä-Suomessa paljon pieniä, toiminnalleen tarpeettomia palstoja. Kankaan mukaan markkinoille ei haluta muodostaa ylitarjontaa, mutta lisää erikokoisia palstoja ympäri maan tulee edelleen myyntiin.

Kaikista myytävistä kohteista arvioidaan muutkin, kuin puuntuotannolliset arvot.

Metsätalouden ja -koulutuksen edistäminen saa Kankaalta kiitosta. Suomen Metsäyhdistys ja Metsäsäätiö ovat tehneet hyvää työtä esimerkiksi Metsä puhuu -hankkeen parissa.

”Toivoisin vielä lisää alan ilosanoman levitystä. Positiivista, mutta katteellista lietsontaa metsäasioiden pariin”, hän kuvailee.

Lopuksi Jyrki Kankaan vinkki kesän viettoon: mitä valtion mailla kannattaa lomilla tehdä?

”Käyttäkää hyvää tiestöämme, se vie hienoille paikoille! Talousmetsissäkin riittää paljon nähtävää, ei aina tarvitse ikimetsään asti mennä.”

ANTTI HIRSAHO

www.volkswagen-hyotyautot.fi

Transporter Pro muhkeilla kesäherkuilla.

Erikoismalli Transporter Pro vakuuttaa tuloksillaan. Sen polttoainetaloudellisuus perustuu BlueMotion Technologies -hyötyautomallien teknisiin innovaatioihin, joilla moottorin ominaisuudet on nostettu aivan uudelle tasolle. Erinomaisen ajomukavuuden lisäksi lisäksi Transporter Pron vakiovarustus on huippuluokkaa. Hyödynnä kesäetu heti!

Kesäetu yli 2.900 €

Transporter Pro -erikoismallin varustepaketti**

- Korinväriset puskurit
- Alumiinivanteet 16”
- Tavaratilan täysvanerointi
- Kuljettajan istuimen kyynärtuet
- Vakionopeudensäädin
- Bluetooth-handsfree
- Monitoiminäyttö MFD+
- Tasamo-verhoilu

Hinnat alkaen: autoveroton hinta 31.320 €,
arvioitu autovero* 4.619,43 €, kokonaishinta 35.939,43 €

BLUEMOTION TECHNOLOGIES

Hyötyautot

*Transporter Pro, pitkä akseliväli, 84 kW (115 hv), manuaali, CO_2-päästöllä 179 g/km.
Hinnasto: 16.5.2012 + jälleenmyyjäkohtaiset toimituskulut.
**Osaan malleista myös metalliväri ja takapariovet lisähintaan. Kuvan autossa metalliväri.

Voimalaitoksia voi kääntää puulle

Puun osuus voimalaitoksissa voidaan kaksinkertaistaa VTT:n (Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen) kehittämillä menetelmillä. Tällä hetkellä puun polttoa rajoittaa sen kosteus ja hakkeen palakoko.

VTT:n mukaan jatkossa metsäpolttoaineiden osuus polttoaineseoksesta voidaan tarvittaessa jopa kaksinkertaistaa nykyisestä. Keski-Suomessa käynnistynyt tutkimus hakee voimalaitoksille optimaaliset polttoaineseptit, joissa energiapuun osuus on mahdollisimman suuri.

Käytettävyysongelmia aiheuttaa puun kosteus ja hakkeen palakoko, joka on liian suuri käsittelylaitteisiin.

Ongelmia ja kustannuksia lisäävät myös haitallisten alkuaineiden pitoisuudet puuaineksessa sekä tuhka, joka on toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön.

Metsäpolttoaineiden määrää kasvatetaan laadunvalvonnalla. Energiapuun käytettävyyttä heikentää, että polttoaineen ominaisuudet muuttuvat varastoinnin aikana varastointitapojen ja sääolosuhteiden mukaan.

Puuhun ennen keräämistä ja varastoinnin aikana imeytyvä kosteus vähentää hyödynnettävissä olevaa energiamäärää, vaikeuttaa polttamista ja halutun kattilatehon saavuttamista sekä kasvattaa polttoainekuormien kuljetusmäärää.

Mallinnus helpottaa varaston tarkkailua

VTT:n kehittämän mallinnuksen avulla varastoinnin aikaista polttoaineen laatua on mahdollista ennakoida ja hallita aiempaa tehokkaammin.

Lisäksi VTT selvittää haitallisten alkuainepitoisuuksien määrän keskisuomalaisissa metsäpolttoaineissa ja tutkii, minkälaisin seosainein niiden vaikutuksia voidaan vähentää.

Metsäpolttoaineissa seosaineena käytetään turvetta, koska sen on todettu suojaavan tulipesää vahingollisilta yhdisteiltä.

Tutkimuksen tavoitteena on löytää polttoaineseptit, joissa energiapuun osuus on mahdollisimman suuri vaarantamatta voimalaitoksissa käytettäviä laitteita.

MT

Tuontitavara jyllää puutarhakalusteissa

Harvat puisia puutarhakalusteita myyvät kaupat tietävät kalusteissa käytetyn puun alkuperää. Myös sertifioinnin osalta tietämys on heikkoa.

Etelä-Suomessa liikkeissä tehdyn kyselyn tulosten mukaan eri kauppojen myyjien tietämys aiheesta vaihtelee paljon.

Liikkeistä kysyttiin, mistä ulkomaiset kalusteet tulevat ja onko tuotteet sertifioitu. Kysymyksiä esitettiin myös kotimaisten tuotteiden sertifioinnista.

Yhdessä liikkeessä yksikään puinen puutarhakaluste ei ollut sertifioitu. Kahdessa testin liikkeistä ei myyty lainkaan kotimaisia puutarhahuonekaluja.

Kotimaisten puusta tehtyjen kesäkalusteiden löytäminen muistakin kaupoista oli vaikeaa. Vain yhdessä liikkeessä myytiin kotimaisia PEFC-sertifikaatilla merkittyjä tuotteita.

Sertifiointi varmistaa alkuperän

Metsäsertifioinnilla varmistetaan, että talousmetsissä tehdyt toimenpiteet ovat paitsi laillisia, myös ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä.

Puun kulku metsästä tehtaalle ja kauppaan pitää myös sertifioida, jotta tuotteeseen saa merkinnän sertifioinnista. Tunnetuimmat metsäsertifikaatit ovat PEFC ja FSC, joista PEFC:tä käytetään Suomen metsissä yleisimmin.

Trooppisissa puutuotteissa käytetään yleensä FSC-sertifikaattia.

Ympäristöjärjestöt suosittelevat kotimaista

Greenpeace on yhdessä muiden järjestöjen kanssa tehnyt useana vuonna vertailuja puisista puutarhahuonekaluista.

Vaikka sertifioitujen tuotteiden saatavuus on parantunut, Greenpeace ei kannata trooppisista puista tehtyjen huonekalujen hankintaa. Järjestö suosittelee kotimaisia kalusteita.

Joissakin Aasian maissa metsäsertifikaatteja väärennetään myynnin edistämiseksi. Aidon FSC-sertifioidun tuotteen tunnistaa tuotenumerosta ja leimasta. Jos tuote on epäilyttävän halpa eikä puulajia kerrota, se voi olla valmistettu laittomasti hakatusta puusta.

KRISTA KIMMO/forest.fi